

Dipl. ing. agr. STJEPAN DUGALIĆ

(Harkanovci, 01. siječnja 1930. – Osijek, 29. svibnja 2016.)

U Osijeku je 29. svibnja 1916. umro naš dragi kolega dipl. ing. Stjepan Dugalić, istaknuti stručnjak za voćarstvo i rasadničarstvo. Vijest o njegovoj smrti bolno je odjeknula u srcima njegovih najbliži, rodbine, prijatelja, kolega i svih koji su ga poznavali. Kolega Dugalić bio je skroman, samozatajan, u susretu uvijek srdačan i spreman saslušati tuđe probleme i pružiti riječ utjehe. Bio je vrlo cijenjen i kao stručnjak i kao čovjek iz kojeg je zračila ljudska plemenitost. Teško je i pomisliti da ga više nema među nama, ali ostaje sjećanje na dragog prijatelja i kolegu. Veliki pjesnik Tin Ujević bi rekao: „Za let si dušo stvorena“. Mi kršćani vjerujemo da je smrt sretan trenutak prelaska u vječnost. Ipak u trenutku tjeskobe stanje iza smrti pjesnik Ujević opisuje:

I sve je danas prazno i beskonačno,
a vjetar puše, puše bezutješno
na gole duše koje neprestano
ištu i grle beznadno i beskrajno

Veliki pjesnik Antun Branko Šimić zbori:

Čovječe pazi

da ne ideš malen ispod zvijezda

Da cjelovitog tebe prođe blaga svjetlost zvijezda

Na svom koncu

mjesto u prahu

Pređi sav u zvijezde

ili:

Bože budi nad mojom glavom moja pratilica zvijezda

Bože hvala Ti na daru vjere da smrt nije rastanak.

Slično i Antun Gustav Matoš piše:

One noći sam je Gospodin stisnuo moje vjeđe

O Bože, Bože moj opet Te gledam

I hvala Ti na daru Tvom

Naš kolega Dugalić bio je iskreni vjernik i Hrvat, koji je silno volio svoju domovinu Hrvatsku, pa se sjetih stiha slavnog Silvija Strahimira Kranjčevića:

O ljubiti tebe mučenički dome

za tebe ne dat cijeli život svoj

Oj kak' bi mogo kad na tlu tvome

S mlijekom majke duh usisah svoj

Dipl. ing. Stjepan Dugalić rođen je u Harkanovcima, gdje je završio osnovnu školu. Zatim odlazi u Osijek, gdje živi kod ujaka poznatog voćarskog stručnjaka Josipa Marinovića. U Osijeku se upisuje u gimnaziju, koju završava 1949. godine. Poslije gimnazije upisao se 1949. na Poljoprivredno-šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom studija paralelno studira i radi zbog teške financijske situacije nakon odlaska oca u zatvor u Lepoglavu u teškim olovnim godinama za Hrvate neposredno nakon 2. svjetskog rata. Tijekom studija uspijeva ishoditi stipendiju Općine Drenje. Po završetku studija i zaposlio se na gospodarstvu općine Drenje na odrađivanju stipendije. Godine 1961. vratio se u Osijek ujaku i zaposlio u Voćnom rasadniku Osijek, današnji Odjel za voćarstvo Poljoprivrednog instituta Osijek, na radnom mjestu tehnologa. Godine 1966. ulaskom Voćnog rasadnika Osijek u sastav Poljoprivrednog instituta Osijek postaje rukovoditelj Radne jedinice Stanica za voćarstvo (današnji Odjel za voćarstvo) na čijem čelu ostaje do odlaska u starosnu mirovinu 31. prosinca 1993. godine. Dipl. ing. Stjepan Dugalić bio je priznat i istaknuti stručnjak za poljoprivredu, a posebno za voćarstvo. Cijeli svoj radni vijek posvetio je razvoju voćarstva istočne Slavonije u čemu je ostavio neizbrisiv pečat. Sudjelovao je u podizanju gotovo svih velikih plantaža na istoku Hrvatske i to u vrijeme velike ekspanzije voćarske proizvodnje 70-tih i 80-tih godina prošloga stoljeća. Za njega nije bilo radnog vremena i nerijetko je provodio radeći od jutra do mraka. Voćni rasadnik nije za njega bio samo radno mjesto, nego životno opredjeljenje gdje se cijeli davao. To je često tražio i od suradnika. Posebno se brinuo da u matične nasade podloga i sorti uvrsti sve najnovije selekcije. Osim toga podizao je i pokusne voćnjake u kojima je pratio i upoznao biološke i gospodarske karakteristike sorti i odnos između sorti i podloga, a za sorte krušaka uzgajanih na podlozi dunje i izbor prikladnih međupodloga. Imao je velik osjećaj za razvoj struke i znanosti u voćarstvu, pa je uspostavio suradnju sa znanstvenim institucijama, kao što je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za voćarstvo u Zagrebu i drugi. Najviše je surađivao sa znanstvenicima Zavoda za voćarstvo Agronomskog fakulteta na problemima rasta i rodnosti sorti krušaka, osjetljivosti voćaka na feroklorozu i istraživanju biljno-hranidbenog kapaciteta tla metodom folijarne dijagnoze. Objavio je sam i u koautorstvu 8 znanstvenih i više stručnih članaka u domaćim i stranim časopisima. Sudjelovao je na domaćim znanstvenim skupovima i u inozemstvu. Posebno ističemo sudjelovanje na II. Međunarodnom simpoziju o kulturi kruške 1976. u Firenzi, gdje je iznio referat u kojem je obrađivao dinamiku rasta ploda i mladice sorti krušaka i utvrđivanja pravog termina za uzimanje uzoraka za folijarnu dijagnozu mineralne ishrane krušaka u ekolojskim uvjetima Slavonije. Rezultati toga istraživanja znatno usmjeruju

istraživanje mineralne hranidbe krušaka. Radio je na brojnim projektima u suradnji s domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama. Dipl. ing. Stjepan Dugalić bio je skroman i samozatajan, uvijek spreman svojim bogatim stručnim znanjem i iskustvom pomoći drugima. Kao iskusnom i vrlo uvaženom stručnjaku često su mu se obraćali proizvođači voća za savjete, a on im rado pomagao. Često je u rasadniku i voćnjaku demonstrirao pomotehničke zahvate, a naročito rezidbu pojedinih vrsta, pa čak i detaljnije specifičnosti reza za pojedine sorte. Dipl. ing. Stjepan Dugalić dao je veliki prilog razvoju hrvatskog voćarstva. Hrvatski su voćari visoko cijenili njegov rad i zasluge za razvoj voćarstva. Svrstavali su ga u vrh voćarskih stručnjaka što potvrđuje i Nagrada Hrvatske voćarske zajednice za rad na unapređenju plantažnog voćarstva dodijeljena na 2. znanstveno-stručnom savjetovanju hrvatskih voćara u Zadru 2007. godine. Dipl. ing. Stjepan Dugalić bio je skroman obiteljski čovjek, mirnog temperamenta i visokih moralnih standarda. Skromnost, vjeru u Boga i marljivost koju je dobio od roditelja i ujaka u svakodnevnom životu širio je na svoju obitelj i sve ljude oko sebe. Neka je slava i hvala dipl. ing. Stjepanu Dugaliću, za sve što je učinio za razvoj hrvatskog voćarstva i neka mu je laka hrvatska gruda koju je toliko volio.

Prof. dr.sc. Ivo Miljković

